

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 1
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5

ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

จุดประสงค์การเรียนการสอน

จุดประสงค์ทั่วไป

- 1. เพื่อให้มีทักษะในการต่อวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัล
- 2. เพื่อให้มีทักษะในการต่อวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อก
- 3. เพื่อให้มีทักษะในการใช้งานโปรแกรม Proteus ในการจำลองการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อก เป็นดิจิทัล และวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อก
 - 4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1. เตรียมเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ได้ถูกต้อง
- 2. ต่อวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ออปแอมป์ได้
- 3. ต่อวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ไอซีวงจรรวมได้
- 4. ต่อวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ออปแอมป์ได้
- 5. ต่อวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ไอซีวงจรรวมได้
- 6. ใช้โปรแกรม Proteus เพื่อต่อวงจรทดสอบการทำงานของแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัล และวงจร แปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกได้
- 7. ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ประณีต รอบคอบ ปลอดภัย และเสร็จภายในเวลาที่กำหนด อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 2. มีความอดทนอดกลั้น
- 3. มีความรักสามัคคีในการปฏิบัติงาน
- 4. มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน
- 5. มีการคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์การปฏิบัติงาน

 ใบความรู้เรื่องการแปลงสัญญาณ A/D และ D/A 	1 ชุด
2. ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์	1 ชุด
3. ไอซีดิจิทัลเบอร์ 74LS147	1 ตัว
4. ไอซีออปแอมป์ LM339	2 ตัว
5. ไอซี ADC0804	1 ตัว
6. ไอซี DAC0808	1 ตัว

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 2
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5
	_

ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

7. มัลติมิเตอร์	1 ตัว
8. สายต่อวงจร	50 เส้น
9 . ตัวต้านทานค่า 5 k Ω , 10 k Ω , 20 k Ω อย่างละ	4 ตัว
10 . ตัวต้านทานค่า 1 k Ω , 3 k Ω $$ อย่างละ	8 ตัว
11. คอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรม Proteus 7.8SP2	1 เครื่อง
12 . แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรง 0-30V	2 เครื่อง

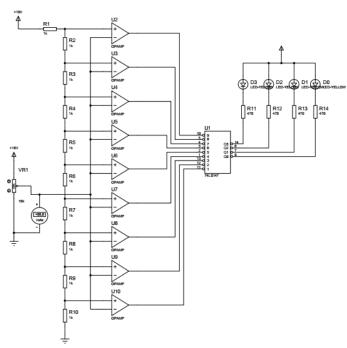
ข้อควรระวัง

ขณะปฏิบัติการทดลองห้ามหยอกล้อเล่นกัน และห้ามนำสายต่อลัดวงจรระหว่างขั้วไฟ Vcc 5V กับ GND ข้อเสนอแนะ

ควรตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนใช้งาน รวมถึงควรศึกษาและปฏิบัติตาม ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

ลำดับขั้นการปฏิบัติงาน (Step Operation)

- 1. การต่อวงจรเพื่อทดสอบการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ไอซีออปแอมป์
- 1.1 ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ต่อวงจรในรูปที่ 1.1 เพื่อทดสอบการ ทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลแบบแฟลช

รูปที่ 1.1 รูปวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลแบบแฟลชโดยใช้ไอซีออปแอมป์ทำงานร่วมกับไอซี 74LS147

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 3
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5

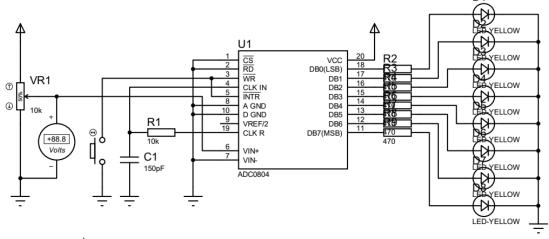
ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

1.2 ให้นักศึกษาป้อนแหล่งจ่ายไฟฟ้าให้แก่วงจรตามรูปที่ 1.1 แล้วทำการใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าจุด อินพุตของวงจรตามรูป แล้วทำการปรับค่าแรงดันที่อุปกรณ์ตัวต้านทานปรับค่าได้ตามตารางที่ 1.1 และบันทึกผลการ ทำงานของวงจรตารางรูปที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ตารางบันทึกผลการทดสอบการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลแบบแฟลช

แรงดันอินพุต		เอาต์พุตของวงจรเปรียบเทียบ							ดิจิตอลเอาต์พุตของ 74LS147			.S147	
	U10	U9	U8	U7	U6	U5	U4	U3	U2	Q3	Q2	Q1	Q0
0-1V													
1-2V													
2-3V													
3-4V													
4-5V													
5-6V													
6-7V													
7-8V													
8-9V													
>9V													

- 2. การต่อวงจรเพื่อทดสอบการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ไอซีวงจรรวม
- 2.1 ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ต่อวงจรในรูปที่ 2.1 เพื่อทดสอบการ ทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ไอซีเบอร์ ADC0804

รูปที่ 2.1 รูปวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ไอซีเบอร์ ADC0804

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 4
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5

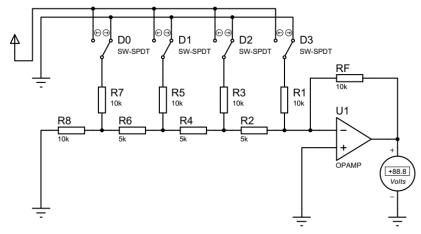
ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

2.2 ให้นักศึกษาป้อนแหล่งจ่ายไฟฟ้าให้แก่วงจรตามรูปที่ 2.1 แล้วทำการใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าจุด อินพุตของวงจรตามรูป แล้วทำการปรับค่าแรงดันที่อุปกรณ์ตัวต้านทานปรับค่าได้ตามตารางที่ 2.1 และบันทึกผลการ ทำงานของวงจรตารางรูปที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางบันทึกผลการทดสอบการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัล ADC0808

แรงดันอินพุต	เอาต์พุตของไอซี ADC0808							
Vin	D7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	D0
0.5V								
1.0V								
1.5V								
2.0V								
2.5V								
3.0V								
3.5V								
4.0V								
4.5V								
5.0V								

- 3. การต่อวงจรเพื่อทดสอบการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ไอซีออปแอมป์
- 3.1 ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ต่อวงจรในรูปที่ 3.1 เพื่อทดสอบการ ทำงานของวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกแบบ R/2R แลดเดอร์

รูปที่ 3.1 วงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกแบบ R/2R แลดเดอร์

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 5
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5

ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

3.2 ให้นักศึกษาป้อนแหล่งจ่ายไฟฟ้าให้แก่วงจรตามรูปที่ 3.1 แล้วทำการใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าจุด เอาต์พุตของวงจรตามรูป แล้วทำการปรับสวิตช์ D3 – D0 ตามตารางที่ 3.1 แล้วทำการบันทึกค่าแรงดันเอาต์พุตลงใน ตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางบันทึกผลการทดลองของวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกแบบ R/2R แลดเดอร์

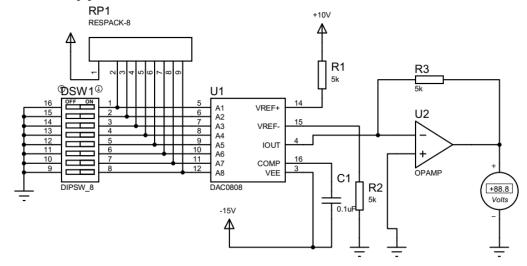
	ดิจิตอ	แรงดันเอาต์พุต		
D3	D2	D1	D0	(โวลต์)
0	0	0	0	
0	0	0	1	
0	0	1	0	
0	0	1	1	
0	1	0	0	
0	1	0	1	
0	1	1	0	
0	1	1	1	
1	0	0	0	
1	0	0	1	
1	0	1	0	
1	0	1	1	
1	1	0	0	
1	1	0	1	
1	1	1	0	
1	1	1	1	

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 6
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5

ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

- 4. การต่อวงจรเพื่อทดสอบการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ไอซีวงจรรวม
- 4.1 ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ต่อวงจรในรูปที่ 4.1 เพื่อทดสอบการ ทำงานของวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ไอชีวงจรรวม DAC0808

รูปที่ 4.1 วงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ไอซีวงจรรวมเบอร์ DAC0808

4.2 ให[้]นักศึกษาป้อนแหล่งจ่ายไฟฟ้าให้แก่วงจรตามรูปที่ 4.1 แล้วทำการใช้มัลติมิเตอร์วัดแรงดันไฟฟ้าจุด เอาต์พุตของวงจรตามรูป แล้วทำการปรับดิฟสวิตซ์ที่ขา A1 – A8 ตามตารางที่ 4.1 แล้วทำการบันทึกค่าแรงดัน เอาต์พุตลงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ตารางบันทึกผลการทดลองของวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกโดยใช้ไอซี DAC0808

ดิจิตอลอินพุต								แรงดันเอาต์พุต
A1	A2	А3	A4	A5	A6	A7	A8	(โวลต์)
0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	0	1	1	1	1	
0	1	1	1	0	0	0	0	
0	1	1	1	1	1	0	0	
1	0	0	0	0	0	0	0	
1	0	0	0	0	0	1	1	
1	0	0	0	1	1	0	0	
1	1	1	0	0	0	0	0	
1	1	1	1	0	0	0	0	
1	1	1	1	1	1	1	1	

ใบงานที่ 8	หน้าที่ 7
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5
d	

ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A

แบบฝึกหัดท้ายการทดลอง

- 1. ให้ออกแบบวงจรวงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นดิจิทัลโดยใช้ ADC0804 ที่สามารถรับค่าแรงดันอินพุตได้ 0-4V เท่านั้น
- 2. ให้ออกแบบวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อกแบบ R/2R แลดเดอร์ที่สามารถรับสัญญาณอินพุต ดิจิตอลได้จำนวน 6 บิตพร้อมทั้งเขียนสมการแรงดันเอาต์พุต

ใบงานที่ 8 หน้าที่ 8

946	ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 5	
TOTAL EDUCATION COS	ชื่อหน่วย การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A		
ชื่อเรื่อง การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A			
สรุปผลการทดลอง			